

АВСТРІЙСЬКА ФЕМІДА: НЕУПЕРЕДЖЕНА ЧИ ЗААНГАЖОВАНА?

Суддя Маріон Гоенекер, яка винесла обвинувальний вирок доктору Василеві Новицькому у справі протиракового препарату «УКРАЇН», опинилася в епіцентрі скандалу

Як уже зазначалось у попередніх статтях, присвячених драматичній історії препарату УКРАЇН та його винахідника доктора Василя Новицького, після висунутих йому надуманих звинувачень й наступного арешту головного фігуранта справи, конфіскації препарату, документів, матеріалів останніх результатів досліджень, проведених з УКРАЇНОМ, блокування рахунків Центральної Прокуратура Австрії частково закрила попередній судовий розгляд справи щодо доктора Василя Новицького. «*Закриття відбулося відповідно до § 190 Z 1 Кримінально-Процесуального Кодексу, оскільки дія, що лежить в основі попереднього судового розгляду, не карається покаранням, що застосовується в судовому порядку, або оскільки будь-яке подальше переслідування з юридичних причин було б неприпустимим.*

Закриття відбулося відповідно до § 190 Z 2 Кримінально-Процесуального Кодексу, оскільки відсутня будь-яка фактична причина для подальшого переслідування» (Повідомлення Центральної прокуратури з питань переслідування за вчинення економічних злочинів та корупції про часткове закриття попереднього судового розгляду справи проти доктора Василя Новицького від 20 вересня 2013 року (№ 26999606/1-П/ВК/310355). Повідомлення здійснене через Федеральне міністерство внутрішніх справ). І далі: «*Закриття відбулося відповідно до § 192 Абз. 1 Z 1 Кримінально-Процесуального Кодексу. Але оскільки обвинуваченому закидається вчинення кількох правопорушень, то у зв'язку з цим очікується, що закриття попереднього судового розгляду справи не матиме значного впливу ні на покаран-*

▶ Steuermillionen für Mainstream-Medien
 ▶ Familien als Fundament Europas
 ▶ Syrien: ein Aufdecker packt aus
 ▶ Jazz Gitti im Interview
 ▶ Wildpark Ernstbrunn
 ▶ Fußball-WM spezial
 ▶ Taxler gegen Uber
 ▶ Rettet die Bienen!
 ▶ CETA in der Kritik

als Autoren
 in diesem Heft:
 Gabriela Benesch
 Felix Baumgartner
 Peter Linden
 Manfred Tisal
 Andreas Unterberger
 Christian Anders

Richterin Marion Hoenecker

Hans Krankl:
 40 Jahre Córdoba

Ausgabe Juni 2018
 DAS QUERFORMAT
 FÜR QUERDENKER
 2,50 EUR

»SCHULDIG!«
 Wie mit Anklagen und Urteilen Existenzen zerstört werden

Світлина судді Маріон Гоенекер і скандальний матеріал про стиль її роботи, опублікований в австрійській газеті «ALLES ROGER?» у червні 2018 року

ня чи на превентивні заходи, ні на правові наслідки, пов'язані з винесенням вироку, ні на довгострокові заходи. Подальше переслідування залишається в силі».

Після цього докторові Новицькому почали закидати «обман і шахрайство» й «нанесення шкоди здоров'ю пацієнтів». Підставою таким звинуваченням став продаж пацієнтам переетикетованого препарату. Це викликає щонайменше здивування: практика переетикетування препарату широко використовується фармакологічними фірмами в усьому світі. Приміром, про це свого часу заявила всесвітньовідома фармацевтична компанія «Roche» у випадку з переетикетуванням свого препарату «Таміфлю». Виробник «Таміфлю» стверджує, що термін придатності ліків 2015 року виготовлення був продовжений – була змінена обортка: з 7 на 10 років придатності. «Загалом вважається цілком нормальним, що термін зберігання і вживання нових ліків перевіряється і, за позитивних результатів аналізу, продовжується», – пояснює представник «Роше» Ніколя Дюнан.

Спочатку «Таміфлю» потрапив на фармацевтичний ринок з терміном придатності 2 роки, після чого його продовжували ще 4 рази. Мало того, Швейцарський Інститут лікарських засобів «Swissmedic», що відповідає за реєстрацію ліків у Швейцарії, заявляє, що термін придатності медикаментів можна продовжувати – але лише дотримуючись строгих умов. Тобто виробник має довести, що препарат не втрачає своєї дії та якості у разі продовження терміну придатності. А саме: проводиться перевірка якості та дієвості препарату, який зберігається при різних температурах і за різних рівнів вологості – при цьому важливо визначити, чи не змінюється діюча речовина. І якщо цього не фіксується, то ліки переетикетовуються і повертаються на фармацевтичний ринок (<https://m.srf.ch/news/schweiz/roche-ueberklebt-verfall-datum-von-grippemittel>).

10 вересня 2013 року Суд першої інстанції Відня у кримінальних справах замовив проведення досліджень й виконання експертного звіту кількома науковим установам. Управління з питань охорони здоров'я і безпеки мало визначити, чи «протерміновані» й «непротерміновані» ампули тотожні й таким чином встановити, чи вони були переетикетовані. Управління з питань охорони здоров'я і безпеки харчування щодо цього зазначило: «...У процесі порівняння ділянки відбитків пальців (ІК-спектр) алкалоїдів, вдалося встановити, що комплексні складки алкалоїдів численних, вже протермінованих партій, є ідентичними з комплексними складками алкалоїдів непротермінованих партій (...)» ([1], ON341).

23 березня 2016 року на черговому судовому засіданні токсиколог Маг. Д-р Карл Добіанер, сертифікований експерт з питань токсикології, фармакології, загальної прикладної та загальної аналітичної хімії під присягою оприлюднив і зачитав результати свого звіту щодо дослідження ампул з УКРАЇНОМ із партій різних років: 2006, 2011 і навіть з 1990-х рр. У своєму висновку д-р Добіанер зазначив: «Оскільки в даному випадку в багатьох підрозділах вдалося знайти відносно добрі відповідності між старими й новими пробами-зразками, то цей факт можна сприймати як чітку вказівку, що ампули, власне, не є «протермінованими» й «недієвими». У межах встановлених визначень можна зробити такий підсумок: (...) с) В підсумковому результаті можна стверджувати, що вдалося отримати чіткі вказів-

ки на те, що досліджені ампули не є «протермінованими» й «недієвими» (Стор. 62 Звіту від 18 березня 2016 року, виконаний токсикологом, сертифікованим експертом з питань токсикології, фармакології, загальної прикладної та загальної аналітичної хімії під присягою, на замовлення Земельного суду з питань ведення кримінальних справ Відня у справі за номером 15HV6/13d проти доктора Василя Новицького у зв'язку з порушенням параграфу §146ff Кримінального Кодексу Австрійської Республіки).

Хіба це не доказ того, що препарат УКРАЇН, термін дії якого спливав 2006 року, має таку ж дію, як і препарат, термін дії яких завершувався у 2014 році? Тобто мови про вчинення шахрайства не може бути в принципі. Однак позитивні результати перевірки вмісту ампул з різних партій та років прокуратуру і суддю пані маг. Маріон Гоенекер, що вела справу доктора Василя Новицького, чомусь і не переконали.

Відтак жодної ампули з конфіскованих партій препарату УКРАЇН 11 листопада 2011 року та від 04 вересня 2012 року (а це загалом понад 205 000 ампул) власникові так і не повернули.

Докторові Новицькому та його компанії НОВІЦКІ ФАРМА, крім «надто високої» ціни (77 Євро за одну ампулу препарату), взялися «приписувати» вчинення нового «злочину»: ухилення від сплати податків, хоча з 1993 по 2013 доктор Новицький сплатив Республіці Австрія податки в сумі 513.975,53 Євро.

Встановлена ціна 77 Євро за ампулу включає витрати на продовження дії патентів, на заробітну плату працівникам, на ампулування препарату згідно норм Належної медичної практики та на проведення його аналізу згідно вимог Добросовісної лабораторної практики. Сюди включено і витрати на участь в наукових конгресах і конференціях, численні видатки на багаторічні дослідження та експерименти і т. д. Однак ці факти до уваги не беруться. З невідомих причин не беруться до уваги й свідчення опитаних пацієнтів щодо вартості препарату. А в Проміжному звіті від Управління податкової інспекції міста Відень (№ 004-2012/00565 GZ. 606 St 2/13 k від 13 березня 2014 року) чітко зазначено: «Оцінка наданих відповідей у більшості випадків дозволяє зробити висновок про те, що переважна частина опитаних свідків взагалі не платила за отримані ампули з препаратом або ж не може пригадати цього факту. І лише невелика частина опитаних стверджує, що здійснювала оплату за отримані ампули сумою в 50 Євро чи, відповідно, 70 Євро за ампулу» (Zwischenbericht, Finanzamt Wien, vom 13. März 2014). Тобто, в багатьох випадках пацієнти або отримували УКРАЇН безкоштовно, або ж купували його за собівартістю (а іноді й дешевше), хоча як власник патенту та як і будь-який виробник ліків, доктор Новицький має право на прибуток. Детальніше про це йшлося в «Універсумі» (№ 3–4, № 5–6, № 7–8 та № 11–12 за 2014 рік).

Однак ці факти чомусь не переконали суддю та генеральну прокуратуру, у зв'язку з чим були висунуті нові звинувачення – зокрема, закиди щодо несплати податків та багато іншого. У результаті чого був винесений вирок: три роки в'язниці.

Як ми вже зазначали, справу доктора Василя Новицького вела суддя пані маг. Маріон Гоенекер – молода жінка 36 років, про заангажованість й упередженість

якої на судових засіданнях ми писали неодноразово. На це звертали увагу й австрійські журналісти та представники Феміди. Мало того, рішення Маріон Гоєнекер оскаржувалися постраждалою стороною з проханням призначити нового фахівця. Однак безрезультатно – справу Новицького до кінця вела пані Маріон Гоєнекер, яка не зважала на свідків зі сторони захисту, не брала до уваги експертних висновків та інших важливих документів, що підтверджували безумовну невинуватість обвинуваченого. Врешті пані Гоєнекер винесла остаточне рішення у справі Новицького: три роки в'язниці. **Верховний суд Австрії визнав таке покарання занадто суворим і зменшив термін до 9 місяців (вирок так і не вступив у силу).**

В цьому контексті хотілося б зрозуміти, чому саме Маріон Гоєнекер доручили справу Новицького і чому суддя, який має бути неупередженим і беземоційним в ухваленні рішень, поводить ся наче прокурор і дозволяє собі неприпустимі вчинки.

Як з'ясувалося, незадоволених рішеннями цієї судді, які вирішили їх оскаржувати (і безуспішно), є чимало. Найцікавіше, що йдеться про поважних і знаних громадян Австрії. Тобто, з якихось причин саме пані Маріон Гоєнекер призначали розглядати серйозні судові справи. Постає питання: невже пані Маріон Гоєнекер має такий значний послужний список і є такою досвідченою у свої 36 років? Зараз вона веде гучну справу, пов'язану з Карл-Гайнцом Грассером (колишнім міністр фінансів Австрійської республіки), якого звинувачують у зловживанні довірою та нелегальному отриманні подарунків (хабарів) на суму в 10 мільйонів Євро. Зараз йому загрожує до 10 років в'язниці.

Але, як з'ясувалося, у журналістів неодноразово виникали питання до пані Гоєнекер щодо її манери ведення кримінальних справ. У червні 2018 року в австрійській газеті «ALLES ROGER? Das Querformat fuer Querdenker» була опублікована стаття з більш ніж промовистою назвою: «**Винен!**» **Як звинуваченнями й вирокami руйнуються життя людей. Маріон Гоєнекер: суддя сама ставить себе в сектор обстрілу** («Schuldig!») **Wie mit Anklagen und Urteilen Existenzen zerstört werden. Marion Hohenecker: Rochterin bringt sich selbst ins Schussfeld».** Як видно зі статті, пані Гоєнекер дедалі більше й частіше критикують за методи роботи і за вирок, винесені нею. Так, її рішення вже оскаржило кілька відомих в Австрії людей, а саме: Ронні Ляйтгельб, Петер Везенталер та доктор Василь Новицький.

Ронні Ляйтгельб є одним із найвідоміших та найуспішніших спортивних менеджерів Австрії, якому в 1996 році вдалося підняти свого підопічного Томаса Мустера на сходинку «номер 1» у великому тенісі. Окрім того, у сфері ментального коучінгу (психологічна підтримка тенісистів) він теж був дуже затребуваною особою. Однак, протягом останніх 8 років все у житті пана Ляйтгельба крутилося виключно навколо судових процесів. Спочатку були численні виснажливі судові засідання, після чого пані Гоєнекер винесла обвинувальний вирок. Однак у квітні 2018 року Ляйтгельба виправдали. Хоча добре ім'я відтепер заплямоване восьмирічним судовим процесом. В його випадку йшлося про «Віллу Есмара» поблизу Монако, що перебувала у власності австрійської компанії-девелопера Іммофінанц. Ляйтгельб свого часу хотів перетворити її в міжнародний тренувальний центр

для чемпіонів, у зв'язку з чим винайняв цей об'єкт нерухомості й інвестував чимало грошей. Після виникнення певних проблем він усе ж уклав з Іммофінанц угоду, що принесла зиск обом сторонам: віллу продали. Однак після цього Іммофінанц закинула своєму голові правління Карлові Петриковичу злочинне зловживання довірою, а Ронні Ляйтгельба назвали «співучасником злочину». Після численних судових засідань Маріон Гоєнекер винесла вирок: «сприяння злочинному зловживанні довірою» і засудила до 20 місяців умовно. Ляйтгельб подав апеляцію і Верховний суд Відня скасував її рішення: суддя Каролін Ксарманн виправдала Ронні Ляйтгельба.

Але Новицький і Ляйтгельб не єдині особи, чию долю, бізнес і добре ім'я заплямували судові процеси, які вела Маріон Гоєнекер. Ще одним постражданим виявився відомий австрійський політик Петер Везенталер, який спочатку виграв справу і був виправданий, однак згодом, після зміни судді на Маріон Гоєнекер, його засудили до арешту. Річ у тім, що 2011 року прокуратура відкрила проти Везенталера справу щодо підозри в незаконному зловживанні використанні державного фінансування Австрійської республіки на користь австрійської футбольної бундеслиги в той час, коли Везенталер був її головою. Отож, у 2015 році суддя Вольфганг Етль виправдав Везенталера по всіх пунктах звинувачення. Однак представник сторони обвинувачення Барбара Шрайбер подала касаційну скаргу й Верховний суд відмінив оправдальний вирок із формальних причин. Тоді 13 січня 2017 року Маріон Гоєнекер таки засудила його до ув'язнення (хоча стан справи з наданням доказів не змінився з часу винесення першого вироку). Таким чином, Маріон Гоєнекер завдила чималого шкоди ще одній людині – йдеться про заплямовану репутацію, і про фінансові збитки, оскільки на послуги адвокатів довелося авитратити чимало коштів.

Варто згадати й інтерв'ю з Ронні Ляйтгельбом, опублікованому в цьому ж числі газети, з більш ніж промовистою назвою: «Правова система (Австрії – прим. автора) має мега-проблему». Як зазначає Ляйтгельб, пані Гоєнекер вдалося знищити його бездоганну репутацію, яку він створював і будував на довірі протягом 30 років – а справа довіри в галузі спортивного менеджменту й ментального коучінгу дуже важлива. Окрім того, чоловік скаржиться: те, які коментарі щодо вироку пані суддя давала представникам мас-медіа, виходило за всякі межі. Окрім того, на самі лише послуги адвокатів йому довелося видати кілька сотень тисяч Євро. Ляйтгельб зауважує, що раніше в нього було багато замовлень щодо роботи в галузі ментального коучінгу, але тепер, коли йому під 60, а репутація його заплямована, шансів починати щось в Австрії і тим паче добитися успіху, в нього просто немає. Єдиний вихід – залишити рідну країну і виїхати за кордон. На завершення інтерв'ю кореспондент газети задає Ронні Ляйтгельбу питання, чи вірить він ще у правову державу, на що той відповідає: «В принципі вірю. Однак вважаю, що для прокурорів та суддів слід вводити ґрунтовні тести на профпридатність та прозорі якісні критерії відбору. Окрім того, вимагаю перегляду й питання щодо відшкодування завданих збитків. А ще не можна забувати, що всі ці судові процеси коштують великих грошей платникам податків».

Коментарі, як мовиться, зайві.

Вікторія О. РОМАНЧУК